

УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

The main aspects of the management development of the technological and technological enterprise potential at present are considered, in particular, the importance of assessing the potential and development of measures for its innovative development is stated.

Забезпечити ефективне функціонування та розвиток підприємства на сучасному етапі, що характеризується невизначеністю та динамічними змінами бізнес-середовища, можливо шляхом нарощування потенціалу підприємства на інноваційній основі. Враховуючи, що потенціал підприємства є полі структурною системою, а техніко-технологічний потенціал прямо впливає на рівень якості та конкурентоспроможності продукції підприємства, актуальним наразі є управління розвитком техніко-технологічного потенціалу.

Традиційно управління передбачає етапи, пов'язані з діагностикою ситуації, розробкою та обґрунтуванням заходів щодо її покращення, реалізацію даних заходів, оцінку їх ефективності та коригування завдань щодо управління. Відповідно, управління техніко-технологічним потенціалом перш за все передбачає оцінку його реального стану.

У наукових публікаціях розглядають різноманітні підходи до оцінки потенціалу підприємства, які можна поєднати в наступні групи: на основі використання економічних показників; вартісна оцінка потенціалу; оцінка конкурентоспроможності потенціалу. Ці ж групи методів можна застосувати при оцінці техніко-технологічного потенціалу.

Найчастіше застосовується саме система економічних показників, в якій можна виділити групи показників, що характеризують: стан техніки та технології на підприємстві; ефективність відтворення основних засобів; ефективність використання техніки та технології. Чітко визначеного переліку таких показників не існує, для кожного окремого підприємства має бути окреслена та обґрунтована притаманна саме йому система показників, при цьому особлива увага повинна бути приділена інноваційному аспекту техніко-технологічного потенціалу підприємства.

Другий напрямок оцінки потенціалу – це вартісна оцінка. Традиційно розглядають три підходи: витратний (майновий), порівняльний (ринковий), результативний (доходний), кожен з яких включає сукупність окремих методів. Найчастіше використовуються методи витратного підходу, однак з позицій розвитку потенціалу доцільніше застосовувати методи порівняльного та результатного, що, на жаль, по відношенню до техніко-технологічного потенціалу не завжди можливо.

Методи оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства загалом, а тим більше техніко-технологічного потенціалу, здебільшого не адаптовані до умов вітчизняного ринку і носять суб'єктивний характер.

Слід зазначити, що ефективне управління можливе за умов аналізу не тільки внутрішнього середовища, а і зовнішнього середовища діяльності підприємства. Що ж стосується техніко-технологічної складової, то, звичайно, необхідно дослідити ситуацію щодо наявності наукових розробок, винаходів, технологій-замінників, патентної політики, можливості отримання інноваційних технологій та техніки.

Оцінка здійснюється з метою виявлення потреби виробництва в техніці та технології, розробки стратегії розвитку техніко-технологічного потенціалу підприємства, забезпечення техніко-технологічної безпеки підприємства.

Доцільно визначити сутність техніко-технологічної безпеки підприємства як стан найбільш ефективного використання його техніко-технологічної бази з метою досягнення економічних та соціальних цілей розвитку підприємства в умовах конкуренції і господарського ризику [1]. В залежності від фінансового стану та стратегічних цілей підприємство може або підтримувати існуючий техніко-технологічний стан на певному рівні, або перейти на шлях розвитку через впровадження новацій, зокрема технологічних [2].

Складовою управління розвитком техніко-технологічного потенціалу підприємства є планування та здійснення комерціалізації технологій, розробки стратегії трансферу технологій, інтеграції технологічного розвитку.

Однією із форм міжнародного науково-технічного обміну є ліцензійна торгівля, а саме актуальності набуває перехресне ліцензування. Подібна форма приносить вигоду усім учасникам завдяки освоєнню взаємодоповнюючих технологій, скороченню витрат на реалізацію угод, зняття блокуючих умов і запобіганню дорогим патентним суперечкам [3].

Важливим аспектом наразі є інноваційна діяльність підприємства як адаптація до підвищення інноваційної активності бізнес-середовища. Техніко-технологічний потенціал повинен сприяти динамічному зростанню здатності виробляти товар, що відповідає нинішнім та майбутнім запитам споживачів.

Список використаних джерел:

1. Стататін О.В. Особливості формування техніко-технологічної безпеки підприємства / О.В. Стататін // Системи обробки інформації. – 2010. – № 3(84). – С. 159-160.
2. Мацко Н.Г. Управління розвитком виробничого потенціалу промислового підприємства / Н.Г. Мацко // Науковий вісник Херсонського державного університету. Економічні науки. – 2017. – Вип. 23, Ч.2. – С. 69-72.
3. Федулова Л.І. Стратегія технологічного розвитку: мікроекономічний підхід / Л.І. Федулова // Вісник Національного університету "Львівська політехніка" – 2008. – № 628: Проблеми економіки та управління. – С. 674-681.